

Универзитет уметности у Београду
НАСТАВНО УМЕТНИЧКОМ ВЕЋУ
ФАКУЛТЕТА ЛИКОВНИХ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ
Докторске уметничке студије
Париска 16, Београд

11000 Београд

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ И ОДБРАНУ ДОКТОРСКОГ
УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА И ПИСАНОГ РАДА
**NON FINITO, извођења просторних наратива – Амбијенталне
инсталације**

кандидаткиње СВЕТЛАНЕ ВОЛИЦ

Комисија за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта „NON FINITO, извођења просторних наратива – Амбијенталне инсталације“ кандидаткиње мр Светлане Волиц именована на седници Наставно-уметничког већа ФЛУ у Београду 6. децембра 2017. године радила је у саставу:

мр Чедомир Васић, професор емеритус УУ у Београду

др ум Радош Антонијевић, ванредни професор ФЛУ

др Јелена Тодоровић, редовни проф ФЛУ

др ум Елизабета Маторкић-Бисенић, ванредни професор Факултета уметности у Нишу

др ум Милета Продановић, ред. професор ФЛУ (ментор)

и донела је следећи закључак:

Биографија кандидата

Светлана Волиц рођена је у Београду 1974. године. Дипломирала је сликарство на Факултету ликовних уметности у Београду у класи проф. Чедомира Васића, 1999. године. Магистрирала је сликарство код истог професора 2002. године. Од 2014. године запослена је као асистент, а од 2017. као доцент на сликарском одсеку ФЛУ.

Реализовала је **10 самосталних изложби** и учествовала на **преко 50 групних изложби**, симпозијума и фестивала у земљи и иностранству (Македонија, Чешка Република, Црна Гора, Естонија, Летонија, Мађарска, Бугарска, Италија, Грчка, Канада, САД и Немачка). Реализовала је 18 видео-инсталација за различите позоришне представе. Била је члан уметничког савета Београдског летњег фестивала - БЕЛЕФ 2005 и 2006. Члан УЛУС-а од 2000. године. Радови јој се налазе у страним и домаћим колекцијама.

Изражава се кроз различите медије: сликарство, видео, видео-инсталације, фотографија, графички и сценски дизајн.

САМОСТАЛНЕ ИЗЛОЖБЕ

„NON FINITO, пасаж 4: Простор између удисаја и издисаја”, Галерија задужбине Илије М. Коларца, Београд, 2017.

„NON FINITO, пасаж 3: Кад зидови постану мекани“, Галерија савремене уметности Културног центра Панчева, Панчево 2017.

„NON FINITO, пасаж 2: Где престаје свет“, Салон музеја савремене уметности, Београд, 2017.

„NON FINITO, пасаж 1: Сан о другом месту“, Галерија 73, Београд, 2017.

„Архитектура сећања/Унутрашњи пејзаж“, Нина Тодоровић и Светлана Волиц, Галерија савремене уметности Смедерево, 2014.

„Архитектура сећања/Унутрашњи пејзаж“, Нина Тодоровић и Светлана Волиц, Галерија Трећи Београд, 2013.

„Архитектура сећања/Унутрашњи пејзаж“, Нина Тодоровић и Светлана Волиц, Галерија Дома културе Чачак, 2013.

„Архитектура сећања/Унутрашњи пејзаж“, Нина Тодоровић и Светлана Волиц, Савремена галерија Зрењанин, 2013.

„Присуство“, видео инсталација, Продајна галерија Београд, 2012.

„Анђели Митрополије“, *site-specific* пројекат, Београдска тврђава, Доњи град, остаци митрополитске палате, Дани европске баштине, 2007.

„Присуство“, објекти, Галерија ФЛУ, Београд, 2002.

Изложба слика, Галерија Завичајног музеја Рума, Рума, 2002.

„Петрова земља“, објекти и фотографије, Галерија СКЦ, Београд, 2001.

Изложба слика, Галерија Стара капетанија-Земун, Београд, 2001.

ИЗАБРАНЕ ГРУПНЕ ИЗЛОЖБЕ:

Water Tower Art Fest 2016, Софија, Бугарска, 2016.

„Нове аквизиције“, Савремена галерија Зрењанин, 2015.

„Нови“, Галерија Излози ФЛУ, Београд, 2015.

"A Snapshot of Serbia: Faculty and Student Photography from the University of Arts in Belgrade", UHCL Art Gallery, Хјустон, САД, 2014.

„*PRESENCE 2014*“, видео инсталација, изложба *"Living Room"*, 59. Стеријино Позорје, Нови Сад, 2014.

„*Visual Mash Up*“, Галерија *Joan Mitchell* центра, Њу Орлеанс, САД, 2013.
Изложба ликовне колоније **”Отворени град умјетности – Сребреник**, Босна и Херцеговина, 2013.

“Water Tower Art Fest on the road”, Велико Трново и Стара Загора, Бугарска, 2012.

“Beaucoup de bruit pour voir” - public presentation “La Minute Vidéo Folie/Culture 2011: BRING OUT YOUR DEAD”, Espace Hyperion, Québec City, Канада, 2012.

“Water Tower Art Fest 2011”, Experimental month of Photography, Arsenal – Музеј Савремене уметности, Софија, Бугарска, 2011.

”Getting physical STIER / ZEMKE / VOLIC”, Mannheim, Немачка, 2011.

Видео инсталација *“Presence”*, Water tower fest, Софија, Бугарска, 2011.

“Фестивал једног писца 2009 – Тајне Момчила Настасијевића”, Културни центар Београд, 2009. и Културни центар Кикинда 2010.

Матарара/ Proroci pisma III, Studio ALT@ - Hala 30, Праг, Чешка Република, 2009.

“Фестивал једног писца - Станислав Винавер”, Културни центар “Надежда Петровић”, Чачак, 2008.

Презентација пројекта **“Пророци писма”**, Прашко квадријенале, Праг, Чешка Република, 2007. Видео инсталација за **“Фестивал једног писца - Станислав Винавер”**, Културни центар Београд. 2007.

Фестивал *„Slunovrata”*, Праг, Чешка Република, 2006.

"Ins(p)ite of fire", site -specific пројекат, археолошко налазиште Косанчићев венац, Београд, 2005.

9th International Exhibition of Architecture, La Biennale di Venezia, пројекат: *Scene Design 02 - site: Krstac*, павилјон Србије и Црне горе, Венеција, Италија, 2004.

"Art Colony Szentendre 2003", Градска кућа, Сентандреја, Мађарска, 2003.

"The House-The Chaos-The Woman and Destroyed-Home Discourse Re built", Културна локација 'Site', Скопје, Македонија, 2002.

"Real Presence", Први интернационални сусрет младих уметника и студената европских уметничких академија, Музеј "25. мај", Београд, 2001.

"Студенти-Уметници", Галерија Конкордија, Вршац, 2001.

"Библиотека чуда", Галерија ФЛУ, Београд, 2000.

Без назива, Галерија СКЦ, Београд, 2000.

"Railway Station '99", *Didymoteichon*, Грчка, 1999.

"XII International Exhibition of Miniature Art", Del Bello Gallery, Торонто, Канада, 1997.

SITE-SPECIFIC ПРОЈЕКТИ:

- Аутор и ментор (са колегиницом Јеленом Тодоровић) радионице визуелних уметности **Брег за размишљање-откривање скривене прошлости града**, Летња уметничка школа Универзитета уметности у Београду, 2016.
- Аутор и ментор *site-specific* радионице ***Practice as Research - "Overlapping"***, ***International Summer School MAIPR***, Сисевац, 2016.
- Аутор и ментор *site-specific* радионице ***Practice as Research - "Overlapping"***, ***International Summer School MAIPR***, Београд, 2015.
- Аутор и ментор *site-specific* радионице ***"Az i moite obuvki"***, Вршец, Бугарска, 2013.
- ***"Cry You One"***, *site-specific* пројекат, *St Bernard Parish*, Луизијана, САД, 2013.
- ***"Анђели Митрополије"***, *site-specific* пројекат, Београдска тврђава, Доњи град, Остаци митрополитске палате, Манифестација Дани европске баштине, Београд, 2007.
- ***"PROPHETS OF ALPHABET: Retracing the Cyrillic Iconography"***, интернационални мултимедијални пројекат, Словачка, Мађарска, Румунија, Србија, Црна Гора, Македонија и Бугарска. 2007-2009.
- ***"GOAT MILK FESTIVAL, III festival of memories"***, Бела Речка, Бугарска, 2006.
- ***"HOMO NOVUS FESTIVAL"***, *site-specific* пројекат у старој Градској кући, Рига, Летонија, 2006.
- ***"GOAT MILK FESTIVAL, II festival of memories"***, Бела Речка, Бугарска, 2006
- ***"Ins(p)ite of fire"***, интерактивни процес преиспитивања сећања, *site-specific* пројекат на археолошком локалитету Косанчићев венац 12, Београд, 2005.
- ***"International Summer Arts Symposium PostsovkhoZ 4/ISOLATION"***, *site-specific* пројекат у селу Расина, Естонија, 2004.
- ***Internet link: DAYBREAKS-The First Spring Connection between Bila Hora and Montenegro. The second event of "THE DANCING VILLAGE", International theatre project for the community of artists - a year round project of mamaapa o.s. "***, 2004.
- ***Site-specific пројекат Крстац***, село Крстац, Црна Гора, 2003.

НАГРАДЕ, ОТКУПИ; СТИПЕНДИЈЕ

- Откуп Министарства културе и информисања Републике Србије, 2016.
- Откуп Министарства културе и информисања Републике Србије, 2014.
- Стипендиста фондације *CEC ArtsLink*, Њујорк, САД, 2013.
- Награда фестивала Јоаким Фест за визуелни аспект представе *Intimni avtoportret Fride Kahlo, Slovenskog narodnog gledališča Maribor*, 2008.
- Стипендија амбасаде Краљевине Норвешке, 2001.
- Награда за мозаик, ФЛУ, 1997.
- Стипендија Републичке Фондације за младе научнике и таленте, 1996–1999.

ПОДАЦИ О ПЕДАГОШКОМ РАДУ И СТРУЧНИМ АКТИВНОСТИМА:

- Асистент на предмету ЦРТАЊЕ, сликарски одсек, Факултет ликовних уметности, Београд, 2014-2016.
- ментор радионице (са колегама: Јелена Тодоровић, Милета Продановић (ФЛУ), *Fabian Bechtle, Joachim Blank (Academy of Fine Art Leipzig)*): *"Exploring the (in)visible Belgrade / Leipzig"*, студенти ФЛУ и студенти са академије у Лајпцигу, 9-15. октобар 2015, Београд и 9-16. октобар 2016, Лајпциг
- Ментор (са колегиницом Јеленом Тодоровић) радионице визуелних уметности „БРЕГ ЗА РАЗМИШЉАЊЕ - откривање скривене прошлости града“, Летња уметничка школа Универзитета уметности у Београду, 2016.
- Аутор и ментор *site-specific* радионице *Practice as Research - "Overlapping"*, *International Summer School MAIPR*, Сисевац, 2016.
- Аутор и ментор *site-specific* радионице *Practice as Research - "Overlapping"*, *International Summer School MAIPR*, Београд, 2015.
- Гостујући предавач на пројекту „НАСТАЈАЊЕ И НЕСТАЈАЊЕ ГРАДА - Простор историје и времена“, ФЛУ, 2015
- Члан жирија за избор цртежа за ФЕДУМ - Фестивал студената Универзитета уметности, СКЦ, Београд, 2015.
- Менторски рад са студентима на пројекту „ОСЕТИ ПРОСТОР ДОДИРНИ ПРИЧУ“ (перформанс, изложба, презентација и радионица израде тактилних књига) у оквиру фестивала БОСИФЕСТ, Дом Омладине Београда 2015.
- „ПОЧЕТАК НА КРАЈУ“, изложба цртежа студената друге године мастер академских студија Факултета ликовних уметности у Београду, у реализацији асистената Владимира Николића и Светлане Волиц са професором Весном Кнежевић, Галерија ФЛУ, Београд, 2015.
- Менторски рад и избор радова (са колегиницом Биљаном Ђурђевић) за изложбу „*LE TRE CORONE FIORENTINE*“, радови студената Факултета Ликовних уметности инспирисани делима Дантеа, Бокача и Петрарке, Уметнички центар Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“, 18. децембар 2014 -1. фебруар 2015.

Анализа рада

Докторски уметнички пројекат Светлане Волиц састојао се из писаног дела рада – дисертације и уметничког рада који је у овом случају подразумевао низ од четири изложбе у различитим просторима обједињене истим насловом, NON FINITO. То су: „NON FINITO, пасаж 1: Сан о другом месту“ - Галерија 73, Београд, „NON FINITO, пасаж 2: Где престаје свет“ - Салон музеја савремене уметности, Београд, „NON FINITO, пасаж 3: Кад зидови постану мекани“ - Галерија савремене уметности Културног центра Панчева и „NON FINITO, пасаж 4: Простор између удисаја и издисаја” - Галерија задужбине Илије М. Коларца, Београд. Оквирни наслов је пажљиво изабран као би у концептуалном смислу именовано и обухватио различите аспекте и слојеве пројекта. Назив NON FINITO у контексту рада изабран је и у филозофском смислу, као метафора за живот и трајање у својој динамици и непрестаном стању кретања и преображаја, да означи недовршени процес, који претпоставља будућност, могућност новог стварања и наставак путовања.

Видео снимци и фотографије који сачињавају *просторне наративе* из циклуса NON FINITO снимљени су током истраживачких путовања Светлане Волиц у протеклих неколико година (2013-2016). У основи радова налази се пажљиво медитативно посматрање. Видео радови снимљени су у статичном кадру и бележе свакодневне ситуације, трансформишићи их у наглашено поетизоване метафоре времена и трајања. Дигитална технологија (видео и фотографија) омогућава преношење сегмената реалности у регистар уметности, то су широки и крупни кадрови преузети из живота, који се посматрају са посебном пажњом и отварају за лирску интерпретацију.

Писани део докторског уметничког пројекта у свом уводном сегменту износи и анализира пут Светлане Волиц од уљане до електронске слике: то је стаза која води кроз неколико сегмената/ступњева. Изложба слика „Одсјај земље“ означава почетак тог пута – то су биле слике наглашене пасте које за полазиште имају пејсаж. Изведене бојама од природних пигмената оне утиру пут њеној следећој поставци која већ искорачује из дводимензионалности платна – изложба „Присуство“ у Галерији ФЛУ састојала се од низа посебно одабраних предмета или фрагмената предмета који су били посути окерастим прахом који је замагљивао и поетизовао облике, стварајући зачудне констелације на мах сличне минијатурним пустињама.

Наредни пројекат Светлане Волиц „Анђели митрополије“ био је *site-specific* поставка на археолошким остацима Доњег града Београдске тврђаве – недвосмислено вишемедијски, састављен од фотографија, звука, перформанса, ефемерних архитектонских и изнад свега светлосних захвата, овај пројекат широм је отворио простор за кандидаткињин рад у театру. Искуства стечена у том пољу доводе до онога што ће бити истинска уметничка

тема Светлане Волиц и која ће свој најпотпунију и најамбициознију материјализацију доживети управо у докторском уметничком пројекту NON FINITO.

Сви су ти рани циклуси у писаном раду приказани и анализирани веома сажето и пропраћени добро одабраном документацијом, што јасно оцртава кандидаткињину језичку еволуцију.

Наредни сегмент писаног рада усредсређује се на поставке које чине овај докторски уметнички пројекат. Паралелно са приказом поетичке основе сопствених радова Светлана Волиц даје приказ компаративних пракси неколико уметника који у њеном личном универзуму имају посебно место (Бил Виола, Вилијем Кентриц, Фиона Тан, Абас Кјаростами, Исак Џулијен...). Поједине сегменте пројекта NON FINITO кандидаткиња назива *пасажима*. Разлози за овакво одређење су вишеструки: пасаж означава пролазак, пролаз (нарочито покривени), кретање, став или место у књизи или музичкој композицији, пасус, мелодичан низ тонова/прелаз... и још много тога... *Пасажер* је путник, а цео рад Светлане Волиц заправо је заснован на утисцима са путовања које није схваћено као туристички обилазак већ као метафизички принцип живота. Коначно, појам „пасаж“ неодвојив је од Валтера Бењамина и његовог недовршеног *magnum opus* „Пројекат Аркаде“. То и друга дела овог аутора уграђени су у поетику Светлане Волиц.

Разматрања у овом, највећем, сегменту писаног рада веома читко, ненаметљиво, постављају теоријски основ за разумевање кандидаткињиног уметничког рада. У томе јој свакако иде на руку добро одабрана и зналачки коришћена литература – нигде у тексту нема „теорије ради теорије“ већ је, напротив, све што је цитирано ту да би била разјашњена њена позиција која се, у овом раду, може кратко описати као *поетизација простора* или, обрнуто, *опросторење поезије*.

На послетку, у неколико сегмената апендикса Светлана Волиц прилаже поетски материјал који је послужио као далеко полазиште или подстицај њених радова (Р.М. Рилке), и фрагменте неколико текстова колега и критичара који у средишту имају рад NON FINITO. Тај невелики додатак твори комплементарни слој линији њеног текста и употпуњује сагледавање докторског уметничког пројекта.

Критички осврт референата

NON FINITO Светлане Волиц се односи и на сам чин излагања докторског уметничког пројекта. Амбијентална инсталација је ефемерни медиј, она функционише у специфичном простору и за специфичну прилику. Употреба видео пројекција у грађењу амбијенталних инсталација подразумева два стања форме, стање забележеног и стање извођења. Дело свој коначни облик не задобија у студију већ извођењем у специфичном простору, и оно

престаје да живи престанком излагања. На тај начин уметничко дело постаје флуидно, престаје да буде непромењива и трајна творевина, предмет који у идеалном случају може да траје вечно, оно постаје „присуство“ ограниченог трајања, одређена радња, догађај, процес и искуство. Могућношћу новог извођења у новим облицима и новим просторима, стваралачки процес се не зауставља, претпоставља се ново време, наставак процеса, ново стварање, извођење и нова читања. Амбијенталне инсталације замишљене су као нелинеарни просторни наротив, предели и архитектуре, које немају свој почетак и свој крај у оквиру поставке, не постоји задата траса кретања и одређено време за перцепцију.

Сегменте рада NON FINITO Светлана Волиц допуњава поднасловом ПАСАЖ – чиме се наглашава Бењаминова идеја пасажа/пролаза. Свеукупни утисак сугериран насловом и поднасловом јесте да је живот непрекидан ток и да мисао проналази пролазе у материји света.

Како је један од основних методолошких приступа у видео-амбијентима Светлане Волиц варирање темпа којим се циклично понавља минималистичка радња у кадру/призору - слике/фотографије/принтови из овог циклуса се такође подвргавају овом принципу. У не-темпоралним радовима, то јест сликама, заустављено је време тако да се снимци начињени из воза у пуној брзини претварају у минималистичке слике које носе извесну дозу енигматичности и истовремено поседују наглашену визуелну отменост.

Тај утисак подупире савршено прорачуната димензија „лебдећих“ екрана и њихов просторни распоред у односу на архитектуру ентеријера сваког појединачног галеријског простора.

Оцена резултата - закључак са образложењем уметничког доприноса рада

Докторски уметнички рад „NON FINITO, извођења просторних наратива – Амбијенталне инсталације“ кандидаткиње Светлане Волиц комплексни је низ остварења у различитим медијима (видео, фотографија, инсталација...). „Недовршеност“ постулирана насловом овде је одабрана као нека врста метафизичког и лирског оквира: Светлана Волиц пажљиво одабраним покренутим и заустављеним сликама сугерише да је процес трајања, кретања и трансформације вечан, и да се та *непрекидност* може најбоље евоцирати отвореним формама у које се, сасвим сигурно, могу сврстати „пасажи“ из циклуса NON FINITO.

Низ изложби подупртих изузетним текстом који јасно поставља и објашњава радне постулате додатно издижу досадашњи рад Светлане Волиц на један продукционо и поетички виши ниво, и без сумње постављају ову ауторку у средиште ликовне сцене Београда и Србије.

Имајући у виду садржајно и прецизно образложење теме као и настанка уметничких дела/поставки у писаном раду, комисија сматра да је кандидаткиња Светлана Волиц успешно реализовала и представила јавности свој докторски уметнички пројекат и предлаже Наставно-уметничком Факултета ликовних уметности да усвоји овај извештај и достави га Сенату Универзитета уметности како би се могао одредити датум одбране.

Комисија:

мр Чедомир Васић, професор емеритус УУ у Београду

др ум Радош Антонијевић, ванредни професор ФЛУ

др Јелена Тодоровић, редовни професор ФЛУ

др ум Елизабета Маторкић-Бисенић, ванредни професор Факултета уметности у Нишу

др ум Милета Продановић, ред. професор ФЛУ (ментор)